

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak		Helyben:		Viaszokra:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona	Egész évre	10 "
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "	Fél évre	5 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "	Negyed évre	2 "
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "	Egy óra	1 "

Felolvasó szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vételnek felel.

Az nközigazgatás és a megyebizottságok.

Debreczen, nov. 22.

A trónbeszéd minden kétséget kizáró nyíltsággal hangoztatta, hogy ebben az országgyűlési ciklusban fog törvénynyé válni a közigazgatás reformja. Megemlékezett a trónbeszéd a nagy reform előhírnökéről is: a megyei számvevőségek állami felügyelet alá helyezéseről és a közigazgatás egyszerűsítéséről s kiemelte, hogy mind a két újítás igen jól beválik.

Tehát ebben a ciklusban fog eldőlni a magyarországi vármegyék, e dicsőséges multu haza-oszlopok sorsa!

Az olyannyira fontos törvény tervezete nagy vonásokban már készen fekszik a belügyminiszteri búrok elzárt szekrényeiben. Tartalmát nem ismerjük még, sem a szellemet, mely átlengi a tervezetet.

Az a kérdés, — hogy az új törvény omnipotenssé akarja-e tenni az államot a közigazgatási élet minden terén, vagy csak felügyelet, ellenőrzést és beavatkozási jogcímet kíván biztosítani az államhatóságoknak, amelyek által elejét tudja venni a jelenlegi hibáknak, félszepségeknak s az autonóm megyei közigazgatást beleilleszti a modern jogviszonyok keretébe. Az utóbbi czélt örömmel üdvözli az ország s készséggel adja meg hozzá az eszközöket — de az utóbbi czél ellen minden tőlük tel-

hető energiával tiltakoznia kell a vármegyék közönségének. S az erőt ehhez a tiltakozáshoz a vármegyék dicső történetéből fogják meríteni.

Az a törvény, mely egyenesen államosítani akarja a vármegyéket, nem tesz szolgálatot a háznak. Mert Magyarország történelmi fejlődésének még mindig szükség van az autonóm joggal bíró törvényhatóságokra, melyek oly hosszú időn keresztül és annyi véres zivatarban fentartották Szent István birodalmában a függetlenség és önállóság eszméjét. Még nem értük el a parlamentáris fejlődésnek azon fokát, amely az ország összes morális erejét, tekintélyét és hazaszeretét a parlamentben összpontosítja, még mindig jöhet nálunk idő, midőn a parlament, mint akár hány fiatal parlament, nem lesz hűséges kifejezője az ország érületének.

Annál inkább azok a megyegyűlések, a törvényhatósági bizottságok. Mindmennyi apró parlament, melyekben nemcsak a szűk területre szorítottok lokális ügyeket intézik el, de ellenőrizni tudják azon férfiak ténykedését is, akik az ország sorsát intézik. Igaz, hogy ez az ellenőrzés, a megyebizottságok politikai sulya az utóbbi évtizedekben sokat veszített, de ha jog megmarad, jöhet idő és alkalom, midőn a hazának szüksége lesz rá, hogy a megyebizottságok országos érdekű nagy akció-

kat indithassanak országos veszedelmek ellen.

A törvényhatósági bizottság a szive a törvényhatóságnak s nem engedhető meg, hogy e sziv működését a közigazgatás reformjáról szóló törvény megbénítsa.

A trónbeszédnek a reformra vonatkozó passzusa is erre a helyes felfogásra enged következtetni. Ez a passzus ugyanis a fokozott állami felügyeletet az autonómia csorbitatlan fentartásával hangoztatja.

Az új törvény csak akkor fog gazdasági és politikai szempontból beválni, ha a megyebizottságot meghagyja ősi jussában. Aki le akarja rombolni a magyar szabadságnak ezt az ősrégi, biztos s még mindig erőteljes bástyáját, az a pusztítás munkájára vállalkozik s az ország közönsége e munkában meg fogja akadályozni.

Fölmentések

Debreczen, nov. 22.

Lapunk egyik számában megirtuk azt a hallatlan esetet, hogy a nagykanizsai esküdt-szék fölmentett nyomban szabadlábra helyeztetett egy anyagyilkost. Egy uttal kinyilvánítottuk ama többször hangoztatott aggodalmunkat is, hogy mi történik akkor ha az esküdt-szék amely ily könnyelműséggel ereszti szabadon az anyagyilkosokat, egyszer majd ugyanezzel a könnyelműséggel el talál itélni

Tárcza.

M HOZ.

Hiába hát, hiába minden!
Szétágazódtak utaink! . . .
Te jársz színes szirmu virágon;
Én a Golgotha útját járom,
Hordozva ezt a néma kint.

Óh, pedig gyötrelmes álmaim
Édesítője te voltál! . . .
De ez a sziv, ez elkárhozott,
Csak mindhiába imádkozott:
Összeomlott a szent oltár!

Még látlak, én üdvözlő álom,
De látásod gyötrelmei ad . . .
Rejtett kincs vagy, melyet hasztalan
Kutat a vágó sziv, — oda van:
Nem közeledhetem hozzád!

Megyek, megyek a kin ösvényén,
Mint bolyongó élőhalott.
Köny pereg le bágyadt szememen
S lelkem terhét tovább emelem,
Mig a porba lerokadok.

A nagy György.

A D. H. eredeti tárczája.

Mikor a gyár harangja éles sívító hangon az esti hat órát jelezte, a nagy György, ki mint gépmester rendszerint megvárta a

mig mindenki eltávozott, elsőnek hagyta abba a munkát. Fejébe nyomta a nagy karimáju, puha olasz kalapját s a kis kapuhoz sietett, ahol esténként a szép Klára várni szokta. Aggodalmasan nézett körül. A nagy térségen, amely a gyár körül húzódott, nem látott egy lelket se.

— Hát csak elkésett, — dörmögte a nagy György.

De hiába igyekezett magát megnyugtanni. Neki dőlt a kerítésnek s miközben egy rossz szivar sárgás füstjét eregetve a lányra várakozott, elgondolta, hogy talán mégse véletlen dolga e késedelem. Talán az új mérnök . . . Iszonyu düh fogta el erre a gondolatra, hatalmas tenyerei ökölbe szorultak s szemében vad láng lobbant föl, előhírnöke annak a rettenetes indulatnak, amely egyszer már két esztendőre rabbá tette. A munkások, férfiak, lányok vegyest vidáman teraferélve özönlöttek ki a kis kapun. Ez is, az is köszöntötte a gépmestert, de az nem látta a körülötte nyüzsgő életet. Messzi jártak a gondolatai annál a halvány képű, törékeny, fekete lánynál, aki egy év óta korlátlanul uralkodott minden érzésén. A kire még csak gondolni se tudott kéjes reszketés nélkül.

Az utolsó munkás is rég eltávozott már, alkony borult a tájra, mikor a gépmester fölriadt keserű gondolataiból s lassan neki-vágott az erdőnek, amely a gyárat a város-tól elvalasztotta.

Szép szál legény volt a nagy György. Valóságos Herkules. Ideálisabb modellt a szobrász keresve sem találhatott az erő mintázásához. Szép volt az arca is, csak kissé

faragatlan s a kemény vonásokat mosolyra lágyulni sohase látták a társai. Két esztendője, hogy a gyárba került. Akkor szabadult ki a rabságból, amiért agyonverte a hűtlen kedvesét. A gyárban nem tudták kicsoda, honnan került. A társai még az egész nevé se ismerték. Nekik csak a nagy György volt, akit tiszteltek a derék munkájáért. Érezték, hogy különb legény náluknál, de nem szerették, mert sohase közösködött velük. A lányokkal nem enyelgett, a mulatságaikban sem vett részt. Nem ivott, nem járt táncolni se. — Egyetlen szórakozása a fuvalója volt. Ott lakott a gyárban s este munka után néha éjjelig elfuvalózott az ablaknál. A lágy, melankolikus hangok, melyeket a kis szerszámból kicsalt megnyugtatták a lázadó verét, elsimitották homlokán a barázdákat, miket a mult keserű emlékei szántottak rá.

Igy éldögélt lassan a nagy György, idejét a munka s az ártatlan szórakozás közt osztva meg, addig az estig, amelyn a sorsa összehozta a szép Klárával.

Igénytelen kis lány volt a Klári, való-ságos posványvirág. Árván maradt időnek előtte s ott nevelkedett a gyárban, ahol már tizesztendő korától dolgozott, még pedig a legalsóbb rétegben, a csavargó lányok között. Mire elérte a tizenhatodik esztendőjét gyönyörű teremtmény lett belőle, — a legszebb a gyárban, — ami pedig nagy szó száz leány között.

Hanem a sorsa nem különbözött a többiekétől. Az első munkás a ki akarta s aki tetszett is neki valahogyan szeretője lett. Nem is ellenkezett a szép Klári, olyan természetesen találta a dolgok ilyenén való-

egy ártatlant? Ez a következtetés világos, mert ha az esküdtszéknek nincs szeme a büntény felismerésére nem lehet szeme az ártatlanság megismerésére sem; szóval az esküdtszék rendszer mint teljesen használatlan sőt egyenesen közveszélyes, föltétlenül reformálandó.

Ugyancsak a nagykanizsai esküdtszék tárgyalta egy bűnügyet. Osvagy Horváth Györgyné revolverből háromszor rálőtt Pander Odón ferenczrendi szerzetesre aki házasságot ígért neki, ily módon kicsalta tőle vagyonát, s amikor aztán a pénz elfogyott, akkor hűtlenül elhagyta. Az esküdtszék miután a tényállást így bebizonyítva láta egyhangulag fölmentette a vádlottat. Ezt, lám, igen helyesen tette a nagykanizsai esküdtszék, mert itt a szerzetes viselkedése valóban oly botránys és lelkefien volt, amely megokolja a megcsalt, elhagyott, kiszípolozott asszony merényletét. Ámde sajnós, az anyagiilkos fölmentése után hogyan "hihessük el erről az esküdtszékéről, hogy az igazságnak valóban észszerű mérlegelése folytán s nem ismét csak találemra hozta meg a fölmentő ítéletet? S hogyné tehatték volna föl róla egészen jogosan, hogy, ha az igazi bűnöst — az anyagiilkos — fölmenti, ugyanazzal a nyakatekert logikával viszont elítéli az ártatlant, az özvegyasszonyt.

Ugy látszik azonban attól egyelőre nincs mit tartanunk. Az esküdtszék paralízise eddigelé még mindig csak a fölmentésekre szorítkozik, s ennek köszönhető, hogy a sok bűnös között egynéhány ártatlan is megszabadul a büntetés elől.

Szinte csendünk ennek a jelenségnek mert legalább az ártatlanul vád alá helyezett emberek ügyét látjuk némileg biztosítva

rendjét. Attól fogva aztán, ketten kerestek, de a pénzt a szeretője a Mihály egyedül vert el. Neki csak a verésből jutott. A Mihály nap nap után részegen tért haza s jó formán le se tudott feküdni, amíg a szeretőjén egy sort végig nem vert. A leány pedig, aki a többinél is úgy látta természetesnek találta azt is, addig az estéig, amíg a nagy György utjába nem akadt.

A gépmester régóta észrevette a lányt. Tetszett is neki, de nem közeledett hozzá. Eszébe jutott a múlt s félt tőle. Egy téli estén azonban hiába vette kezébe a fuvoláját, nem találta meg a szokott nyugalmat. Próbálkozott egy ideig, aztán kedvetlenül eldobta a hangszert s elment a kocsmába, ahol a munkások mulatni szoktak. — Nagy sirásra jött. A Klári tánczolt valakivel s a szeretője megverte érte.

Még akkor is ütötte, amikor a nagy György belépett. A gépmester szeméit elfutotta a vér. Megragadta a munkást s ki hajtotta az ajtón, mint egy lisztes zsákot. — Aztán gyöngéden karonfogta a zokogó lányt s hazavitte magához.

Nem is ellenkezett Klári. Azt is csak olyan természetesnek találta, mint előbb a verést, hogy az erősebb elveszi a gyöngétől. Az életésorsán pedig mindenestre változott annyit, hogy azontul nem kapott verést. A nagy György imádta s neki bár nem szerette a gépmestert, mégis jólesett, hogy ez a hatalmas, erős ember úgy becézgeti, mint valami kis királynét. Csakhamar kikerült a csomagolóból s fölgyeülő kisasszony lett belőle, vasárnap meg már selyembluzban járhatott. A nagy György abban hagyta a fuvolázást. Estéként megvárta a Klárit a gyár előtt s egyéb szórakozás nem kellett neki.

s mégis csak inkább monstrenak fél száz bűnöst, mintsem hogy jegy ártatlant elítéljenek.

Az esküdtszék fölmentő mániája küömben úgy tetszik, a rendes törvényszéket is kezdi magával ragadni. Ezt nem azért állítjuk, mintha talán beleakarnánk avatkozni a törvényszékek ítéleteibe, mert hiszen a bíró lelkiismerete szerint ítél, s ha valakit ártatlannak talál, fölmenti. De mégis úgy rémlik, mintha az esküdtszék fölmentő-rendszerhez némi köze volna annak a bírói ítéletnek, amelyet mint már megirtuk minap hozott a pestvidéki kir. törvényszék.

Ez a törvényszék ugyanis fölmentett a szándékos emberölés vádjá alól egy cigányt aki lelőtt egy garázda embert mert egy fölkapott székkel összetörte hegedűjét, a hallal fenyegette. Ismételjük, lehet, hogy a törvényszéknek igaza volt a fölmentésben, s a cigány csak jogos jó védelemből követte el az emberölést; hanem ez az eset mégis szinte csábítja az embert arra a föltevésre, hogy a pestvidéki törvényszék nemcsak versenyre akart kelni az esküdtszékkel s meg akarta mutatni, hogy nála is lehet fölmentést kapni, nem csupán az esküdtszéknel.

Emellett a föltevés mellett szól legalább az a körülmény, — hogy a vádlott cigány védője volt az a fővárosi ügyvéd, aki védettjének bűncselekményét a vádhatóság részéről súlyosabb minősítés, tehát ítélet esetén súlyosabb büntetés alá akarta vétetni csak azért, hogy az ügy ennek folytán ne a rendes törvényszék, hanem az esküdtszék elé kerüljön.

Ime, most a pestvidéki törvényszék megszégyenítette az ügyvéd urat s megmutatta, hogy nemcsak az esküdtszék, — ő is

Boldog volt vele s úgy érezte, hogy lassanként teljesen elmaradoznak a múlt rémei.

Most pedig egyszerre vége van, a boldogságnak. A vad indulatai, amelyek egyszer már embert gyilkoltattak vele, ismét főforraiták a véret s mint a furiák ütétek a város felé, ahol biztosan hitte, hogy rátalál a lányra s a mérnőkre.

Igen, bizonyos volt benne, hogy a mérnők csábította el. Észrevette már régebben, hogy kerügeti a lányt, de nem törődött vele, nem merete hinni, hogy Klári hűtlen lehessen hozzá.

Sötét este volt, mire a városba ért. Elment mindenüvé, ahol rájuk találhatott, de hiába s a sikertelen vadászat csak fokozta dühét. Amikor éjfél felé visszatért a gyárba, nem tudott lefeküdni. Kiült az ablakhoz s sötét gondolataiba merülve várakozott. Pedig érezte, hogy Klári nem jön vissza többé. Egyszerre kinyílt a kis kapu s két ember lépett be rajta. Egy férfi, meg egy lány. Amint végigmentek az udvaron a hold fényénél megismerte őket. Nem tévedett. Megreszketett örömeiben. Talán mégis visszajön. Ha megcsalta is, de az övé marad. Nem tudott lemondani róla s a gondolat, hogy továbbra is vele marad, megbékítette minden egyébbel. Ám hasztalan várt, a lépések elhangzottak a folyosóban, de nem az ő ajtajánál. Aztán ismét egyedül maradt a téhetetlen dühével.

A nagy György egész éjjel nem hunyta le a szemét s reggel már öt óraker lent volt a gyárban. A termek félhomályban szütek még. Eszébe jutott, hogy a második emeleten az este zavar támadt a főlhuzógép körül s megakart nézni, mi baj. Nyugodt volt már. Pajt neki a lány árulása, de erő-

ud fölmentő ítéletet hozni. Most azonban, hogy a törvényszék is ártatlannak találta a vádlottat, annál szigorubb beszámítás alá esik — a védőügyvédnek súlyosabb minősítést sürgető eljárása.

A boerek szabadságharcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 22.

Most már Chamberlain ellen nemcsak a lakosság, hanem minisztertanácsai körében is nagy ellenzék támad. Csak Salisbury miniszterelnök azonosítja még magát a gyarmatügyi miniszter politikájával. Addig fog Anglia dacolni, míg egy hatalmas vihar keletkezik majd, mely azután elsodorja az egész kormányt és alapjában megremegteti az egész birodalmat. Edvárd király magatartásában van ennek, érzi, hogy csak kormány és rendszerváltozással veheti elejét a nagyobb veszedelemnek, de nincs elég erélye, hogy ily radikális eszközzel lépjen fel. Anglia tehát szédítő gyorsasággal rohan alá a lejtőn, mely nemcsak a morális súlyosodásba, hanem a pénzügyi romlásba is vezet.

Körülményül háromszázezer ember van már Transzvámban és Kitchener még mindig megerősítést kér. Illetve: felfrísítési sürgőt: az ottani csapatok kicserélését. Alig érkezik ugyanis meg egy hajó nagy fáradsággal özszeverebült katonasággal, — Kitchener kilenczted részét visszaküldi a legénységnek, mert teljesen hasznavehetetlen. Az edzett fiatalok, a katonakodásra alkalmas elem már a háboru kezdetén bevonult; de ezek részint elesetek, részint megsebesültek, vagy megbetegedtek, részint fogságba kerültek és becületszóra szabadon bocsáttattak, szóval, az angol hadvezetőség részére nem léteznek. A toborzás alkalmával most már a keresetnélküli, elkényszeredett, gyenge férfiak állanak katonasorba, kik másképpen nem tudnak megélni. Ezeket már a hosszú utazás is megviseli annyira, hogy kórháztöltelékül szolgálnak, akik pedig úgy ahogy ki-

szakkal ki akarta verni a fejéből, nehogy azok a gonosz gondolatok visszatérjenek a lelkébe.

Ott térdelt a főlhuzógép csatornája előtt s kutatta a zavar okát, amikor egyszerre kinyílt az ajtó a mérnök jött, aki szintén a főlhuzógépet akarta vizsgálni. György köszönt neki, aztán átengedte a helyét a csatorna nyílásánál. Mögötte állt s nézte. El akart menni onnan, de nem tudott megmozdulni a helyéről.

De szeméi merőn rátapadtak az előtte guggoló emberre, az agyában zavaros gondolatok kavargotak. — Egyszerre megszédült, aztán hogy, hogy nem, a mérnök elvesztette az egyensúlyt s velőtrázó sikoltással zuhant a csatornába.

Mire leért formátlan hústömeg volt. Összefutott az egész gyár. A nagy György magyarázta, hogy a mérnök megcsuszott s ő, mikor elakarta fogni a szerencsétlent, maga is majd hogy utána nem bakott. Nem hitték neki. Nyíltan beszéltek, hogy ő taszította le, amiért a Kláranak udvarolt.

A hatóság is úgy vélekedett s a nagy György megint hártónba került. Csak hogy a bírák nem merték kimondani a bűnöst nem volt bizonyíték s így felkellet menteni, bár mindenki tudta, érezte, hogy gyilkos.

Persze a gyárban nem volt maradása. Elment a vidékről s azóta hírét se halották. A szép Kláriról pedig lekopott a selyembluz, ismét a csomagolóba került vissza s talán a részeges Mihályhoz is.

Halász Zeigmund.

birják a teng
nékülözés, a
telés. Mikor
az angol csap
megedja mag
jelzik, hogy
rek ellen. A
nem is neve
nak. (Kezet f
azonban a b
a tisztakat fo
pörére vetkő
sereghez: ná
élelmi szert.
ahogy, vissza
el5bb szintér

A legna
az annyiszor
Dewett feltúr
uranje szabá
szert tenni é
betetlen boe
okozni.

Nagy te
elnöknek Ki
emelynek né
lapok elhallg
nosságra ke
következőke

Az
védtelen a
lehet igen
doljuk, ak
Az en kat
megállásra
közben tö
súlyosan
panál, ak
használtél
ket mi azt
katonái se
sz asszony
től b haso
szükségte
cziéd barn
kérdi a d
erősíteni

A levé
angolok élő
használták.
juk csak ex
civilizált a
modorát ha

Egy v

Egy ag
is szerepet
lésnek is ta
lett. Mint é
gyógyíthatat
halál arán
zsef ügyvéd
öngyilkos, a
lizennyolczé

Az ese
számol be:
Az I. k
nyaralójában
a fiával, ifi
Horváth Iro

Dr. Ko
1896-ig kép
s mint ü
gondnoka v
nult a köz
ment ki a

A legu
szett, amely

birják a tengeri utat, azokat megtöri a sok menekülés, a megerőltetett szolgálat, meneteles. Mikor azután ütközetre kerül a sor, az angol csapatok nagy része önkéntesen megadja magát. Kezüket felemelik és ezzel jelzik, hogy nem akarnak harcolni a boerek ellen. A boerek az angol katonákat már nem is nevezik másként, mint Hands up-oknak. (Kezet föl.) Az így elfogott katonákat azonban a boerek nem tartják maguknál; a tisztakat foglyul ejtik, de a legénységet pörére vetkőztetik és visszaküldik az angol sereghez: náluk ugyan ne fogyaszták az ételmi szert. Kitchener azután felöltözteti úgy ahogy, visszakerült katonáit és siet mentől előbb szintén lerázni a nyakáról.

A legnagyobb agodalmat Angliában most az annyiszor holtak, elfogottak híresztelt Dewett feltűnése kelti. Dewetnek sikerült uranje szabadállamban megtelepedés haderőre szert tenni és az angoloknak ez a rettenetetlen boer hadvezér még sok bajt fog okozni.

Nagy feltűnést kelt Londonban Stejn elnöknek Kitchenerhez intézett egyik levele, amelynek néhány részletét eddig az angol lapok elhallgatták, de most mégis nyilvánosságra került. A levélben többek közt a következőket írja az elnök:

»Az én katonái nem állották, hogy védtelen asszonyainkra lövöldözzenek, jól lehet igen jól tudják, hogy nőikkel van dolguk, akik menekülni igyekeztek előlük. Az én katonái azért lőttek rájuk, hogy megállásra kényszerítsék a menekülőket s közben több asszonyt agyonlőttek vagy súlyosan megsebesítettek. Ez történt Graspaninál, ahol az én katonái asszonyainkat használták a harezternek fedezetül, de akiket mi aztán kiszabadítottunk. Mikor az én katonái segítséget kaptak, újból rátűzeltek az asszonyok csoportjára. Különböző még több hasonló dolgot mondhatnék el, de szükségtelenség tartom, mert ha Exzellenzciád bármelyik szavahihető katonáját megkérdezi a dolog felől, mindegyik meg fogja erősíteni állításomat.«

A levélből tehát az derül ki, hogy az angolok élő védfelelőnek a boer asszonyokat használták. Cooper indián regényeiben találjuk csak ennek példáját; ime, a művelt, a civilizált angolok — a vad indiánok harcmódozatát használják.

Egy volt képviselő öngyilkossága.

Budapest, nov. 22.

Egy agastyán, aki a politikai életben is szerepet játszott valaha, s az országgyűlésnek is tagja volt, ma éjjel öngyilkossá lett. Mint értesülünk, az öngyilkosság oka gyógyíthatatlan idegbaj volt s ettől akart a halál árán megszabadulni. Dr. Kovács József ügyvéd, volt országgyűlési képviselő az öngyilkos, akit rokonságán kívül József nevű, tizennyolczéves gimnazista fia is gyászol.

Az esetről tudósítónk a következőkben számol be:

Az I. kerületi Mártonhegyi-ut 44. számú nyaralójában lakott dr. Kovács József ügyvéd a fiával, ifj. Kovács Józseffel, háztartásá. Horváth Irma gazdasszonya vezette.

Dr. Kovács az országgyűlésen 1892-től 1896-ig képviselte a hajdu-nánási kerületet s mint ügyvéd a Baldácsy-féle hagyaték gondnoka volt. 1896 óta teljesen visszavonult a közéletől s azóta csak néha-néha ment ki a nyaralójából.

A legutóbbi időben súlyos idegbajba esett, amely annyira kirozta, hogy aludni

sem tudott. Daczára annak, hogy környezete a lehető legnagyobb figyelemmel ápolta a 78 éves öreg urat, nem tudták megakadályozni, hogy buskomorságba ne essék. Tegnap délelőtt elment hazulról, de csakhamar ismét visszatért és megebédelvén, szobájába zárkózott, ahonnan többé élve nem jött ki.

Horváth Irma gazdasszonynak már fel sem tűnt az öreg ur zavart magaviselete, mert ehhez az utolsó napok alatt már hozzászokott.

Este tíz óra felé egy revolverlövés zaja verte fel csendjéről a házat. A gazdasszony ifj. Kovács József kíséretében kutatni kezdett és legnagyobb meglepetésére az öreg ur szobájának ajtaját zárva találta. A házmester kinyitotta az ajtót és ekkor borzalmas látvány tárult a házbéliek elé.

Dr. Kovács József ingre vetkőzve ott feküdt a szőnyegen, kezében görcsösen szorongatta a még füstölő forgópisztolyt, míg melléből, egy lött sebből patakzott a vér.

Az asszony vizes ruhával letörölte a vért az öreg ur melléről és ágyba fektette. A gazdasszony rémületében annyira elvesztette lélekjelenlétét, hogy csak egy pár óra múlva jutott eszébe, hogy orvost hívjon, de már ekkor késő volt, mert Kovács reggel negyed 8 órakor meghalt. Ekkor jelentették be az öngyilkosságot az I. ker. kapitányságnál, ahonnan azonnal intézkedtek és a főkapitányságot telefon útján értesítették. Innen Lévy Antal rendőrfogalmazó ment egy irnok kíséretében a helyszínére és az esetről jegyzőkönyvet vett fel.

Az öngyilkos asztalán egy nyitott végrendeletet találtak, amelyben általános örökösévé a fiát tette meg s a végrendelet végrehajtójául és fiának gyámjául Dr. Györfy Gyula ügyvéd, országgyűlési képviselőt nevezte meg. Dr. Györfy a hatóság embereivel azonnal kocsin kiment dr. Kovács lakására és ott intézkedett a hagyaték zár alá vétele iránt.

Dr. Kovács holttestét azonnal beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol a mai délelőtt folyamán felboncolták. Horváth Irmát ma délelőtt Lévy rendőrfogalmazó megidézte és kihallgatta. Vallomásáról pedig jegyzőkönyvet vettek fel. A halál híre a képviselőházban az elhunyt volt képviselőtársai között általános részvételt keltett.

Ev. ref. egyházkerületi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 22.

Tegnap már megcsappant érdeklődés mellett folyt le a közgyűlés. Ugy látszik, hogy az öreg ágyukat az első napra tartogatják, pedig ez az első nap alig hoz valami meglepetést. Olyan ez is mint a katalógus olvasás. Mikor tudja a diák, hogy katalógus olvasás lesz, ott van az iskolában, azután egy fél évig sem lehet látni. Ez a protestáns egyház baja. Nem a nagy érdeklődés hoz ide egyeseket, hanem csupán anyyi, hogy jelt adjanak életben lételükről. A nagyobb rész, különösen a világiak, csak afféle «kichen paradénak» tartják ezt az egész gyülekezést s nagyon kevés, akit szíve, lelke vágya vonzott oda.

A második napi közgyűlés kilencz óra után vette kezdetét. Egy fél óráig a jegyzőkönyveket olvasták fel unalmasan, sablon szerű recitálással. A hitelesítés után az egyházi bíróságok bírói ügyviteli szabályzatát tárgyalták. A szakaszokat változatlanul elfogadták. A 30 ik szakasznál stílus módosítást tettek, míg a 31 iknél Tisza István gróf ajánlott stílus módosítást. A többi szakaszokat változatlanul elfogadták.

A 66 ik szakasznál, mely a pénzbüntetések részletben való befizetéséről szól, Padrah javasolja, hogy toldassék meg azzal hogy a kiszabott pénzbüntetés egyötöd részénél a részletbefizetés nem lehet kisebb. Padrák ez indítványát elvetették.

Az egész délelőtt különben a szakaszok tárgyalásával telt el. A szakaszok megmaradtak eredeti állapotukban csupán egyes stílus módosítást tettek rájuk.

Jellemző, hogy a stílus módosítások inkább magyar nyelvi kifejezésre vonatkoznak. Az egész ügyviteli szabályzat oly nyakatekert németességgel volt készíve mintha nem is magyar református bizottsági tagok készítették volna. Sok volt bennük a keresztesség, ótestamentomi idézet. Szinte resteltük, hogy a huszadik század elején ilyen magyar nyelvi készítményt kellett élveznünk.

Végre nagy nehezen tuljutottak az ügyviteli szabályzat tárgyalásán és azután eskületétel következett. Zalányi János, Dr. Szeremley Barna és Dr. Csűrös Ferencz tanárok tették le az esküt az egyházkerület előtt.

Az eskütétel után Zalányi János köszönte meg meleg szavakkal társai nevében az egyházkerület benök helyezett bizalmát.

Ezzel a mai gyűlés véget ért.

A gyűlés tagjai részére Dégenfeld József gróf adott ebédet, melyen sok szép köszöntő hangzott el.

NAPI HIREK.

— Figyelmeztetés. Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy az új légszesztartó záró tolattyujának beigtatása végett vasárnap 24 é n délelőtt 1/11—1/2 1 ig azaz két órai időre az egész városi légszeszvezeték elzáratik. Kérem a t. légszeszfogyasztókat, hogy gázömlés elhárítása szempontjából a gázórákat ez idő alatt zárva tartassák. Debreczen sz. kir. város világi-tási vállalata Debreczeni Jenő igazgató.

— Verekedő részegemberek. Nagy riadalmat csinált tegnap éjjel egy néhány részeg ember a Tóczós kertbe. Egy külvárosi kocsmából tartottak haza felé mikor az uton találkoztak Nagy János napszámossal a ki szintén részeg volt. Nagy nem akart kitérni az utból, de a csapat sem akart kitérni. Szóbel-szólet a részegek elkezték egymás lökdödni. Nagyot valamelyik részeg úgy meg-lökte hogy teljes erővel a falnak esett. Nagy ezen annyira méregbe jött, hogy a hozzá legközelebb állót pofon ütötte. Ezért aztán a három ember neki ment Nagynak és hatalmasan ütlegelni kezdtek. Nagy eleinte védekezett megtámadói ellen, de látván hogy védekezése nem sokat ér menekülni akart. A részegek mikor megsejtették Nagy tervét

nem akarták sehogy sem elengedni. Nagy erre neki ment a hozzá legközelebb levőhöz azt fellökvén elfutott. A részegek utána futottak de nem tudták utól érni abba hagyták az üldözést és tovább haladtak végig ordítva az egész utcán.

— **Általános adóösszeírás Debreczenben.** Debreczenben az általános adóösszeírás tegnapelőtt vette kezdetét, még pedig a külsőségeken. Az összeírást nagy szigorúsággal végzik. Jól értesült körökben beszélik, hogy most kilátás van az általános házbéradó behozatalára.

— **A kereskedelmi iskolák szervezetének revíziója** küszöbön áll. A Kereskedelmi Iskolai Tanárok Országos Egyesülete ugyanis fölterjesztést adott be a kultuszminiszteriumnak, a melyben elvileg kimondatni kéri hogy a jelenlegi szervezet revízió alá véteassék s a revíziót hivatalból indítsa meg. A felterjesztésben főképp a tanterv nagy terjedelmére mint legfőbb bajra mutatnak rá a mi sok esetben túlterhelést okoz. Hivatkoznak arra is, — mint a szervezet hibájára — hogy a kereskedelmi szaktantárgyak szét vannak tagolva s azokat a kereskedelmi szaktantárgyakba kellene koncentrálni. Jelenben, a kereskedelmi ismeretek tárgyát kellene a jogi ismeretekbe beolvasztani.

— **Hirdetmény.** A pacsirta utcai elemi fiú iskolákban a tanítás megkezdése engedélyeztetvén: felhivatnak az illető szülők, hogy gyermekeiket f. nov. hó 25-én, jövő hétfőn reggeli 8 órakor a nevezett iskolába felküldeni el nem mulasztván. Debreczen 1901. nov. 22. Kiss Albert iskolaszéki elnök.

— **Tisza Kálmán a főrendiházban.** Gróf Dégenfeld József Hajdúvármegye főispánja bejelentette a főrendiház elnökségének, hogy mint született főrend, tagsági jogát ezentúl a census alapján óhajtja igénybe venni, nem pedig mint eddig a tiszántuli ref. egyházkerület főgondnoksága révén. Ilyen formán az utóbbi ezimen most már a legidősebb gondnokot hívják be helyette s ez pedig nem más mint Tisza Kálmán. — Ebből kitetszik, hogy a generális nem szándékozik többé mandátumot vállalni, hanem visszavonul a főrendiház csendjébe.

— **Alakuló közgyűlés.** A műpártoló egyesület f. hó 24-én, vasárnap d. e. 10 órakor a városháza nagyteremében alakuló közgyűlést tart. — Tárgysorozat: Alapszabályok. Tisztikar megválasztása. Miután az aláírási iverk csak részben érkeztek vissza, személyre szóló meghívókat nem küldtünk; de mindazokat, akik az iverket aláírták, vagy az ügy iránt érdeklődnek, ez uton az alakuló közgyűlésre meghívjuk. Előkészítő bizottság.

— **A debreczeni jótékony négyelet köréből.** A debreczeni jótékony négyelet legutóbb tartott választmányi ülésében azon határozatot hozta, hogy szegényeinek havi díját nem mint eddig három három havonként hanem havonként osztja ki. Ez okból a négyelet azon kérésrel fordul a segélyosztó bizottság tagjaihoz hogy gondozottjaik részére a havi segélyt minden hó 29. 30 esetleg 31-én délelőtt 11—12 és délután 3—4 óra közt legyenek szivesek személyesen vagy megbízottjuk által nagyságos Szabó Kálmán né urnó négyeleti alelnök lakásán (Kossuth utca 36. sz. alatt) átvenni.

— **A szerencse.** Egy kopenhágai szegény család nemrégiben kivándorolt Ausztráliába, hogy ott szerencsét keressen, mert otthon, a hazában, már nem akadt kenyér.

Egy angol gőzösn tettek meg a hosszú utat, mely két hónapig tartott. Ez utazás alatt a család nagyobbik leánya, egy 13 éves szépség, megismerkedett a hajón egy dúsgazdag angol, Lord Densworddal, kinek Észak-Angliában óriási uradalmi vannak. Az ismerettségnek, mint egy kopenhágai táviratunk jelenti, házasság lett a vége s a szegény munkás leány most angol grófnévé lett.

— **Csödbbejutott kereskedő.** Nánási Ignác kereskedőnek a piacz utcán volt üzlete. — Utóbbi időben nagyon gyengén ment az üzlet, úgy hogy Nánási fizetési kötelezettségeit sem volt képes teljesíteni. — Tegnap aztán megjelent Nánási Dr. Wass György adóügyi bírónál s bejelentette a csödböt maga ellen. A csödbbejelentésre a hitelvezők egész tömege jelentkezett s vizsgálat alá vették Nánási üzletét, hol kiderült, hogy a huszezer koronát meghaladó adóssággal szemben alig van 300 koronát érő tartalék. Ezért feljelentést tettek Nánási ellen csalárd bukás miatt. A vizsgálatot meg is indították s ez lesz hivatva kideríteni, hogy követett e el Nánási büntető törvénykönyvbe ütköző dolgot.

— **Nagy tűz M. Szigeten Miramaros Szigeten** tegnap hajnalban három órakor, a Magyar utcában levő mézraktár kigyuladt és az ott felhalmozott nagy mennyiségű méz eléget. A lángok árcsaptak a szomszédos emeletes házra és az is kigyuladt. A tűzoltó ságnak mindaddig nem sikerült lokalizálni a tüzet. Az oltásnál két tűzoltó és két polgár ember megsérült.

— **Pálinkával akarta magát megmérgezni.** Kuskai Magdolna mosónő a főúti elkeseredésében, hogy vele vadházasságban élő Senta Mihályt elhagyta, ma délután egy fél liternél több pálinkát megivott, hogy ezzel magát megölje. A pálinka meggyuladt az asszonyban. Kuskai Magdolnát irtózatos ki-nok között szállították be a kórházba és valószínűleg eléri célját, mert egyre vér jön a száján, a mi esetleg annak a jele hogy belsejében egy véredény megpattant.

— **Elgázolt kisfiú.** Ma délelőtt a Hatvan-utca végén egy kis fiút elütött egy vidéki szekér. A kisfiú az uton haladt keresztül és nem nézett sehova sem és így nem vette észre a szekeret. A szekeren talán aludt a kocsis mert csak hajtott egész nyugodtan. A lovak elütötték a kis fiút és a szekér a bal karján ment keresztül. A szekeren levő kocsis csak a nagy jajgatásra lett figyelmessé, de már akkor késő volt. A szegény kis fiú nem tudott felállni az utról úgy hogy az emberek vitték be a szüleinek közelébe lakására. A vigyázatlan kocsis a zürzavarban sebesen elhajtott, úgy hogy nem is tudja, hogy hová való volt.

— **Az elszöktetett leány bosszúja.** A napokban történt, hogy Parszics Mihán szentmihályi gazda Milics nevű leányát egy odaváló legény, Szekulics Sztévo megszöktette és kivitte egyik rokonának szállására, ahol néhány napot együtt töltöttek. A legény, úgy látszik, számításból szöktette meg a gazdag leányt, mert amint a szökés után pár napra megtudta, hogy a szülők mitsem akarnak tudni leányukról, s hogy a vagyonból is ki akarják tagadni, a legény egyszerre kiábrándult s hazaküldte a leányt. A leány azonban nem mert hazamenni, hanem egy rokonához szállt, ahol megtudta, hogy apja látni sem akarja. A szerelmében csalódott leány a mut-

szerdán ismét kiment a tanyára, fölkereste Szekulicsot és könyörgött neki, hogy ne üzze el magától, most már nincs hova mennie. A legény azonban durván elutasította. Mint hogy este későre járt az idő, megengedte neki, hogy az éjszakát még ott tölthesse. A szegény leány egész éjjel álmatlanul feködött. Elkeseredésében véres gondolata támadt. Elővett az asztalfiókból egy borotvát s azzal az alvó legény ágyához lépett s annak nyakát átmetasztotta. A gyilkosság elkövetése után észrevétlenül kiosont a házból s a sötét éjszakában nekiindult a községnek, ahová hajnal felé érkezett meg s testvérénél huzta meg magát. Délfelé már a csendőrség kereste a szép leányt s megvasalva kísérte el a faluból.

— **Mennyi gyufát fogyaszt Európa?** Ha egy emberre naponta átlag csak hét szál gyufát számítanak, akkor Európában a nap fogyasztás körülbelül két milliárdot tesz ki. Egy év alatt tehát mintegy 730 milliárd szál gyufa fogy el — a minék előállítására szükséges egy nyolczad millió kilogramm — vagyis százezer m³ nyárfa szükséges miután 6000 drb. nyárfából való gyufaszál nyom egy kilogrammot és egy köbméter 30 kilogrammot nyom. Ebből a közepes számításból láthatjuk hogy a gyufagyártás a fafogyasztó iparváltatok között a gyufa minden kicsinyisége dacára, előkelő helyet foglal.

— **Rejtélyes eset.** A veronai törvényszék előtt egy homályos gyilkossági pernek a tárgyalása folyik mostanában. A per előzménye az, hogy két évvel ezelőtt a város közelében a folyóviz partján egy fiatal leányt összevagdalt holttestét találták meg. A vizsgálat alapos gyanút keltett Trivalzia hadnagy ellen, mert a holttestben felismerték az eltűnt Isolina Canoti leányt, a kinek az orvosok megállapították, hogy egy bal-lépésének következményeit erőszakos módon akarta eltüntetni; ez a leány pedig összekötöttesben állott a hadnaggyal. A hadnagy az ezredparancsnokságnak becsület-szavát adta arra, hogy ő a leány halála ügyében teljesen ártatlan és így nem bolygatták tovább az ügyet, de egyes lapok ebben meg nem nyugodtak és ugyancsak gyanúsították a hadnagyot. A hadnagy sajtópört indított, de ez okozta a legnagyobb bajt. A tárgyalás folyamán a hadnagy szolgálójának a kedvese azt vallotta, hogy a szolgáló a hadnagy parancsára a leánynak szétdarabolta holttestét s a vízbe dobta. Most tehát a hadnagy ellen újra megindították az eljárást. A tanúk között van egy szemtanú is, a ki állítólag a vízbedobást látta.

— **Kitűntetett tanár.** Ő felsége a király Tóth József debreczeni ev. ref. főgimnázium tanárának a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Gyanus borotválkozás.** Tegnap este egy Irányi utcai fodrászhoz rendkívüli sietséggel rontott be egy fiatal ember, még pedig ke-lap nélkül és azt kívánta, hogy a bajszát azonnal beretvélják le. A Figaro — magyar lévén — megdöbbsent e magyartalan izlésen és azt kérdé siető vendégétől, hogy: »Talán tréfálni tetszik?« Mire a vendég kijelentette, hogy neki ez rettenő komoly kívánsága, sőt sürgetős is. Erre aztán meg is szabadult a férfiaság nem gyáva mohától, a mely már kunkeros is vala, de maga nyomban gyanus is lett. A borbély — természetesen csak

miután a szomorú műtétet elvégezte — vendégétől az illő honoráriumot és az azzal járó borraivalát megkapta és vendégének ruháját a házi kis czirokseprével kissé megczírogatta, és az illető olyan sebesen, a mint jött, de már nem olyan bajszosan, ahogy jött, újból eltávozott, — szóval mindezek után a borbély a fölöttébb gyanús esetet a rendőrségnél följelentette. S ha Kecskeméthy másutt nincs, mint Budapesten s a bajuszát lényeg leberetváltatta, akkor — ő volt.

— Eladta a feleségét. Furesa vásárlás történt tegnap este egyik Árpádtéri csapszékben melynek valószínűleg a rendőrség előtt lesz folytatása. Tóth János napszámos idogált ott Márton Gábor nevű jó cimborájával s mikor már jól beszédegettek a szócsenedvből, Tóth Jánosban felütött a virtus s kezdte a feleségét dicsérni hogy az milyen szerék háziasszony. Márton meghallgatta a dicsérieriádat s ezután hetykén odavette: «No ha olyan derék asszony, megveszem tőled öt liter borért!» Tóth János nem sokat gondolozott s belenyugodott a vételárba. Még viták a bort s azután felmentek Tóth János lakására, hol Márton is megvásárolt asszonykapacitálni igyekezett az elmenetelre. Ez azonban seprőt ragadt és kiverte a házból a két részeg. Márton most követeli az asszonyt, vagy pedig az elfogyasztott öt liter bor árát. Majd eldönti a rendőrség hogy ki az igaz.

— Varga, ne tovább a kaptánál! Bácsban a szerdára virradó éjjel fölfedeztek egy pénzhamisító műhelyt, melyben Borkovszki János czipész három munkással együtt bankjegyeket hamisított. A czipészt büntőrszállóval együtt letartóztatták. Kuncsaftjai azt beszéltek, hogy azért adta magát a pénzcsinálásra mert ehhez jobban értett, mint a czipővarráshoz.

— Fiatal tolvajok. Tegnap ismét elfogott a rendőrség egy lakás fosztogatót. Hármanszövevényes lopni jártak a városban, behatoltak a magánlakásokba és minden kezük ügyébe kerülő dolgot elvittek. Így behatoltak Dr. Hegedüs Pál magán lakásába de onnan csak egy pár czipőt tudtak elvinni. Simkovicz Ilona Csapó utcai üzletéből több kiakasztott árut vittek el. A lopott tárgyakat aztán az ócska árusoknál értékesítették. A tolvajok közül a rendőrség csak egyet Kovács Mihály 15 éves fiút fogta el. Az ócska árusoknál az ellopott árut akarták értékesíteni, de rajta vesztettek. A másik két tolvajt keresi a rendőrség.

— Kiderült rablógyilkosság. Tíz évvel ezelőtt történt, hogy Molnár István tanyáján meggyilkolták a majorost. A szerencsétlen embernek fejét verte szét a vadlelkű gyilkos és megfosztotta minden ruhájától. A vakmerő gyilkosság annak idején nagy feltűnést keltett s a rendőrség mindent elkövetett, hogy a gyilkos nyomába akadjon, de hiába volt minden. A majorost eltemették és az egész ügyre ráborult a feledés leple. Molnár István időközben elköltözött Debreczenből Erdőbényére, fiát hagyván itt a tanyában. Most aztán, tíz év múlva, a felesége árulta el a gyilkost. A gonoszlelkű ember feleségével is a legdurvábban bánt, ütötte, verte, gyilkolta a szegény asszonyt, aki végtére is a rendőrségnél keresett orvoslást s ott feltűnő valamást tett férje Szupcsák József ellen. Elmondta, hogy a tíz év előtt meggyilkolt majorost az ő férje gyilkolta meg s fosztotta ki.

Szupcsák József azóta eltűnt s a rendőrség most keresi, hogy számadásra vonja a kegyetlen rablógyilkosságért.

— Elestett a járdán. Csire Imre napszámos tegnap elesett a járdán Egy kissé be rugva ballagott hazafelé és nem nézett a lába alá de ez okozta a vesztét. Mikor a Török Bálint-utcán haladt, méregette az utcát széltebe hosszába, a nagy munka megszedítette és hanyat vágódott az utcán. Oly szerencsétlenül esett el, hogy feje egy kiálló kőbe ütődött s eszméletlenül maradt a földön. A rendőrök így találták meg és aztán beszállították a kórházba. Állapota nagyon súlyos.

— Megégett kis leány. Nagy Mariska még mindössze csak hat éves és az édes anyja egy másik ilyen koru kis leány társaságában hagyta otthon egész éjszakára. A kis leányka fázott és tüzet akkor gyújtani a boglyake menczibe. Szalmát szedett elő s azzal rakta tele a kemenczét, de mikor a gyufával meggyújtotta a szalmát, a gyorsan terjedő tűz nagy lángja a kis leány ruhájában kapott s lángok borították el a gyermeket. A másik kis leány akivel együtt nagya a munkában másfelé járó édes anyja, maga is annyira megijedt, hogy segítség helyett jajveszékélve futott ki a házból. A szomszédok erre lettek figyelmessé s úgy siettek az égő kis leány segítségére. Akkor már a gyermek ruhájának jó része elégett s bizony a kis leány oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy alig hever ki. Az édes anyja, a kinek másfelé kell munkába járni s a kenyér miatt, még csak nem is ápolhatja gyermekét tegnap bevitte a kis leányt a kórházba, a hol gyógykezelik, gondozák s megkísérik, hogy az aya öröme megmenthessék az életnek.

A honboldogító.

Jelénét a képviselőházban.

Budapest, nov. 22.

A képviselőház tegnapi ülésében, mikor éppen Polczner Jenő beszélt, némi riadalmat keltett egy fiatal ember, aki a főrendek karzatával szomszédos rekeszből kihajolva, egész csomó kiáltványt dobott le a képviselők közé.

Lehajolt, úgy kiáltotta:

— A hazaárulóknak!

S a másik perczben szerteszét röpködtek a kemény papíroslapok. A lent ülő képviselők első pillanatban megriadtak, de mikor látták, hogy a fiatal embert már megragadta egy terembiztos és vezeti ki felé: mosolyogva kapkodtak a röpülő kiáltványok után. Ártatlan, kissé zavaros kiáltvány volt, nemzetszínű keretben, piros betűkkel nyomtatva. A címe ez volt: Magyarország létjoga. Tartalma pedig az, hogy amikor megszeretett hazánk megsorított létjogának fogya tékait Felséges királyunk és Atyánk előtt feltárjuk, beszéljünk őszintén, mint gyermekek, bátran, mint férfiak, és hazafiasan, mint magyarok! Aláírva: Wass Rezső.

Ezt a Wass Rezsőt időközben a terembiztos levezette a háznagyi irodába. Itt Dessewffy Arisztid az intelligenssen öltözött, csinos fiatal emberben fölismerte az iroda egyik látogatóját, aki az ülés előtt engedélyt kért, hogy nyomtatványokat oszthasson szét a képviselők között.

— Nem megmondtam, fordult a remegő fiatal emberhez Dessewffy Arisztid, hogy nyomtatványok szétosztását nem engedhetem meg.

— Azért dobtam le a karzatról.

— De az tilos.

A fiatal ember zavart, izgatott hangon felelte:

— Nekem se lakásom, se pénzem. Szüleim sincsenek, mert tegnap kidobták. Irta a miniszterelnöknek, nem felelt. Én szóhoz akarok jutni. A rendőrségnél is van egy gyém, de tizennégy nap óta nem hallgatnak ki.

Ebben a pillanatban Krasznay Ferencz képviselő lépett a háznagyi irodába. Dessewffyhez sietett és így szólt:

— Ismerem ezt a fiatal embert. Az irodában dolgozott és aztán Miklós Ödön ajánlatára a párisi magyar kormánybiztosság irodájában nyert alkalmazást. Becsületes, szolid ember, de — itt halkabb szóval sugta Dessewffynek — a sok munka megzavarta elméjét.

Mások is fölismerték a fiatal embert, aki közben egyre zavartabban beszélt, úgy, hogy a körötte állók tisztában voltak vele. S csak addig tartották az irodában, míg rendőrjött, aki elkísérte a VIII. kerületi kapitányságra.

Ott Krecsányi kapitány nyomban kihallgatta. A fiatal ember elmondta, hogy Wass (ezelőtt Weisz) Rezsőnek hívják, lakása nincs és legutóbb az Utó-ut. 1. száma alatt lakott. A kihallgatás során oly zavartan viselkedett, hogy a kapitány a rendőrorvossal megvizsgáltatta.

Az orvos megállapította, hogy Wass Rezső elmebeteg. Kiderült, hogy még tegnap megszőkött szüleinek U. 131 ut. 1. szám alatti lakásáról. Erre a kapitány beszüntette ellene az eljárást. A szerencsétlen embert beszállították a lipótmézai tébolydába.

Színház.

Színházi műsor.

Szombaton, november hó 23-án, bérlet 47-ik szám «B» — A modell. Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Souppé.

Vasárnap, november hó 24-én két előadás: délután 3 órakor félhelyárakkal; A vizözön, Vig énekes népszimű 5 felvonásban; este 7 és fél órakor, bérletszünetben ujdonságul először: A falu becsülete. Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Ferenczy Ödön. Zenéjét szerzte: Palotai Andor.

* A kis he-czeg. Bájos, kedves operettnek volt tegnap este a reprizéje, mely megérdemli, hogy többször is színre kerüljön. Egyike az azoknak az örökbecsű operetteknek, melyek a divatos áramlatok daczára sem veszítenek értékükből. A czimszerepet Komlóssy Emma játszotta a tőle már megszokott jókedvvel és pajzansággal. Sok tapsot kapott a bájos kis herceg Bárdos Irma val énskelt duettje nagy tetszéssel találkozott. Kitérő volt Nagy Gyula is, aki napról napra mindinkább beigazolja, hogy ő egy igazi, sokoldalú színész, kire bármelyik színház büszke lehet.

* Falu becsülete. Vasárnap este ismét ujdonság kerül színre. Ez alkalommal Ferenczy Ödön népsziművét adják, mely a vidéki színpadon szép sikert aratott. Az ügyesen szőtt cselekménnyel bíró népsziműhöz Palotai irt eredeti népdalokat. Palotainak már több népdala ment át a nép szeretetébe s hisszük, hogy a Falu becsületéhez irt zenéje sem fog ezek mögött maradni.

* A modell. Suppé pajkos zenéje operettje «A modell» szombaton hatodszor került színre. A nagy sikert elért operettet állapodón telt házak előtt játsszák, a mi fényes bizonyíték a mellett, hogy még mindig nagy vonzerőt gyakorol a közönségre.

* A vizözön. Csepreghy Ferencz mulatságos vigjátéka vasárnap délutáni előadásban.

kerül színre. A fényes kiállítás, a szép díszletek és a vízőlön, mikor valóságos víz záporként hull a menekülők fejére, bizonyára most sem tévesztik el hatásukat, mint az előző előadásokon.

Törvénytörések.

A főhadnagy merénylője.

Érdekes esküdtzéki tárgyalás Aradon.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, nov. 21.

Az aradi esküdtbírósnak egyik legérdekesebb ügye volt tegnap napirenden. A vádlott Obersán Simon kertesi illetőségű tisztiszolga volt, aki ez év április 13-án Borosjenőn a gazdájára, Ason Jenő a nagyváradi honvédegyezred borosjenői zászlóaljának főhadnagyrára lőtt, de a golyó, csodás véletlen folytán nem okozott halált, csak súlyosabb sebet. A tisztiszolga a merénylet után elmenekült Kertesre, de a csendőrök ráakadtak s letartóztatták.

A vádlóval a következőkben mondja a merénylet történetét.

Obersán Simon huszonöt éves legény tisztiszolgája volt Aron főhadnagynak. A három évet leszolgált a hazament Kertesre de a főhadnagy visszahívta magához a szolgálatba. A legény vissza is jött.

Ez év Áprilisában Obersán el akarta hagyni a szolgálatot; otthon szeretője volt, a kivel meg akart esküdni; azután meg az oláh husvétü ünnepek következtek s a legény azt otthon akarta tölteni. A főhadnagy nem akarta elbocsátani, sőt a mikor a szolga nagyon kötökedett, azt mordta; ha elmegy, csendőrökkel hozatja vissza.

A merénylet napján reggel a szolga a rendes szokás szerint behozta egy tálczán Áronnak és feleségének a reggelit. A főhadnagy felesége megnézte a tálczát, aztán rászólt Obersánra, hogy miért nem tisztította meg a tálczát: egész vizes, meg rozsdás. A szolga erre válaszolt:

— Nem vizes az. Ne bosszantson engem a nagysága.

A főhadnagy megtapintotta a tálczát s mikor látta, hogy vizes, a tálczával Obersánt pofonvágtá. Az erre rámondta:

— Ne üssön engem a főhadnagy ur: nem vagyok én a maga katonája...

Azzal kiment és tovább dolgozott, a mire a főhadnagy kijött s újra kijelentette, hogy nem bocsátja el a szolgálatból.

Obersán erre a cselédszobába ment, ott egy nagy kést vett föl s ott — a főhadnagy cselédjének, Szelle Annának valománya szerint azt mondta:

— Most jöjjön ki az a zsidó! Rögön leszurc. Nincs nekem se feleségem, se tiz, se husz gyermekem, aki megvirasson.

Ezzel letette a kést. A főhadnagy a cseléddel behívatta, de a cseléd ezt jelentette:

— Azt izeni a Simon, hogy nem jön be.

Reggel hét órakor a főhadnagy elment a kaszárnyába. Rövid idő múlva a főhadnagy felesége elküldte Obersánt husért. —

Obersán elment s utközben befordult Draskovits borosjenői kereskedőhöz, akitől egy revolvert és hat töltést kért. Még megkérte Draskovitsot:

— Kérem, Draskovits ur, egy jó töltést is adjon nekem, mert én nem tudok a revolverrel banni; s előbb kiakarom próbálni.

A szolga hazament s zsebében tartotta a revolvert. Háromnegyed tizenkettőkor a főhadnagy hazajött a kaszárnyából s néhány aktát hozott magával. Udvozította a feleségét, aztán leült az íróasztalhoz.

Mikor a terítés következett, Obersán bejött és a revolverrel a főhadnagyrára lőtt. A főhadnagy, elődása szerint, nem érzett egyebet, csak füstöt, valami villámárt, meg olyasfélét, mintha valaki tarkón ütné. Csak annyit kiálthatott:

— Te bitang! Meglőttél!

Obersán elmenekült. A golyó, óriási csodakép, nem okozott halált. Az uniformis zsinórzatának a nyaka hátsó részén levő vitézkötésébe ütődött, ott irányt vesztett s rézsut hatolt a nyakba s néhány centiméternyi löcsatorna után, közvetlenül a főtüdőre fölött jött ki s a falba turódott.

Az orvosi szakértői vélemény szerint a lövés közvetlen közelből, három-négy lépésnyi távolságból történhetett, mert a főhadnagy nyakán a haj egész levolt pörkölve. A főhadnagy huszonnégy napig betegség után teljesen fölépült, úgy, hogy folytathatta szolgálatát.

E miatt Obersánt, aki pár nap múlva Kertesén, szülei házában megfogtak, szándékos emberölés büntetének kísérletével vádolva került tegnap az aradi bíróság elé, amely Obersánt a szándékos emberölés büntetének kísérletében, hétnél több szavazattal vétkesnek mondta ki. — A bíróság erre Obersánt, az enyhítő körülmények figyelembe vételével, a büntetőtörvénykönyv 66. §-ának alkalmazásával két és fél évi fegyházra ítélte, amelyből a vizsgálati fogság által hat hónapot kitöltöttnek vett. — A felek, valamint a vádhatóság képviselője megnyugodtak az ítéletben.

CSARNOK.

A gonosz mostoha.

— Regény a népelethől. —

I r t a: Szini Péter.

XIV.

Az elfogatás.

A veszteget remény keserve gyászfátyolként vorult el ajkán.

— Oda a reménység!.. Se pénz, se posztó, Jónás! — mondá a korcsáros ak. — Eb az anyja, ki még törödni is tud ezzel a rossz világgal!.. Nem igaz, Jónás?

A korcsáros ráhagyta, hogy de bizony csak igaz.

— Látod! — folytató Bácsi kissé ittasult. — Hat éve nem volt számban semmi ital. Még azt is elfeledtem, hogy milyen íz van a bornak. Visszatértem a jó utra. Felfogadtam hogy becsületes ember leszek. Hát mi hasznom lett benne?.. Semmi! Hidd el, Jónás: Semmi!.. Bolond a ki a jövőre is gondol!.. Legjobb inni, folyás inni!..

Hozzad, Jónás. azt a bort! Rög nem ittam. Helyre akarom pótolni az elmulasztottakat!

A korcsáros bámész képpel hozta a bort. El nem tudta gondolni mi a szél üthetett Bácsiboz.

A hoid sápadt arca oly bánatosan tekintett be a homályos korcsma ablakon, mintha csak sajnálkoznék a boldogtalan Bácsi Mihályon.

Igy lett Bácsiból ismét a régi rozsz természetű, garázda, korhely ember!

E naptól fogva ott kelt feküdt ismét a korcsmában, nem csekély öröme Csopor Marczinak, kire nézve Bácsi e változtatott életmódja felette előnyös volt.

Kaczér Kata mitsem törődött férjével, sőt örült, hogy ismét a korcsmák virága lett mert Pityke Laczival háborítalanul folytathata szerelmeskedését és a lopott tárgyakat bátran rakhatta a kamarába.

A bir ugyanis nem hazudott, mikor Pityke Laczit tartó a rablók vezérének, Csak ugyan ő volt az és rabláshói telt neki gavalétkodásra.

A rablott tárgyak elrejtésében hűséges közreműködője volt Kaczér Kata.

Persze Bácsi erről mitsem tudott. Mig rozsz életét folytatá, keveset törődött háza tájékával. Korcsma volt a szállása.

Mikor azonban azt a kis leányt megtalálta, mindjárt átváltozott. Mintha valamit őstökélte volna: hogy rendesebb életmódot folytasson nem csekély bosszúságára Kaczér Katának kit nagyjövedelemtől fosztott meg.

Mert Pityka Laczi hűségesen megosztotta vele a kamrába eldugaszolt lopott tárgyakon.

A kamarát nem lehetett többé rejtekhelyül használni. Bácsi Mihály szemmel tartott mindent.

Csak évek múlva jött Pityke Laczi azon gondolatra, hogy a gyermeket elrabolja s így Bácsit ismét visszatörölje a rozsz utra.

A mint láttuk: célját el is érte. Bácsi Mihály ismét a régi rozsz ember lön, Úgy sem vetet gazdaságára. Elkeseredettségében korcsmában igyekezett vigasztalást találni.

Egy napon jó fogást tett Pityke Laczi az ő reblóbaradjával,

A fővárosba utazó kereskedőket esipték el, kik drága árukat szállítottak.

Töméntelen selyemszövet, arany, ezüst nemű jutott a rablók kezébe.

Még azon éjen Bácsi Mihály kamrájába lett szállítva az elrabolt tárgyak nagyobb része.

Kaczér Kata volt a főgazda. Ő adott tul az így egybegyűjtött portékáknak.

Késő éjen, mikor már a fiastyok is lefelé haladt az égről, a korcsmában ülő Bácsi Mikály azt gondolta magában, hogy ideje lenne már hazamenni.

Három éve nem hált már otthon. Ott virradt ki a korcsma kemény padján.

Mikor a háza kapujához érkezett, a borhevítő erejétől bosszú tüze gyuladt fel keblében.

— Mit? — kiáltá fel. — Hát ki aagyok én, hogy saját hajlékomtól rossz kutyaként ki legyek verve?.. Hát ki az a Kaczér Kata hogy engedem az orrom alatt piszkálni?

Eszébe jutott a régi, az a jószívű, ártatlan teremtes, ki ő miatta jutott korán sirba; a leánya ki miatta tünt el a háztól.

Álíg birt lábain állani. Kegyetlen fájdalom marcangolta keblét. Odadült a kapufeljáró és nenez konycepek peregetek le az arczán.

— Megbüntetted én Istenem; de meg is érdemeltem!.. Garázda rozsz ember voltam ki nem tudtam megbeszélni a jót!.. Nem tetszett az angyal, s most az ördöggel kell élnem.

Azután dühöngeni kezdett. Okleivel verébe a kis ajtót.

Folyt. köv.

Sz

A legkisebb

É

Gledit

Uradalm

Óriás tövis
Ez az egy
velhető pá
melyen ne
az apró ny
teshez rajz
mellékeltet

Dlőcesem

számos ga

Szines fén

szentve kül

nélkül. Az

vet kap ez

kéri, mely

sonak tart

falun, pus

eggyarant. I

kik rendel

számos ol

mindenki

„Ermellék

Kagya

1622. v

1901.

A

A de

2293/219

közhirre

Steigl ez

Bródi Ho

505 kor.

jannár

% kamat

58 fill

október

foglalt é

butorok

gok 1901

órákor

Boldog l

azután D

eza 25 s

nos biró

rőnek az

lett szí

el fogna

Debr

Nagy

wald ur

hegyaljai

vagy nagy

továbbá

tal tölgye

was elad

tői hivat

megye.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemetek és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmi éle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeltetéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ara 6 frt.

Dióesemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tonyósztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czímre ingyen és bérmentve kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartamát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czím: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy-Kagya, u. p. Székelyhid, Nagy Gábor.

1622. v. k. szám.
1901.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 22932/1901 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Smutka és Steigl ezég részére Kubinyi E. és Bródi Henrik debreczeni lakosoktól 505 kor. 94 fill. tőke, ennek 1901 évi január hó 1 napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 55 kor. 58 fill. perköltség erejéig 1901 évi október hó 5 és 9 én bíróilag lefoglalt és 1426 kor. fillerre becsült butorok és egyebekből álló ingóságok 1901 évi nov. hó 28-án d. e. 9 órakor kezdetét veendő és 1 ször Boldog kertben Kubinyi E. lakásán, azután Debreczenben Széchényi utca 25 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen 1901 évi nov. hó 7.

Sugar Gyula.
birói kiküldött.

Hirdetés.

Nagyméltóságú gróf Wolkenstein Oswald ur Bodrog-Kereszturi piaczéjében hegyaljai 1901 évi termésű bor hordónként vagy nagyobb mennyiségben van eladó, — továbbá ugyanott 8 kat. hold területű fiatal tölgyerdő fája, mely cserzésre is alkalmas eladó. Fölvilágosítást nyújt a tisztartói hivatal Bodrog-Keresztur Zemplén megye.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Október hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)		V o n a t		E r k e z i k	
Debreczenből indul					
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonal	1.28	délután	
P.-Ladány	8.10 este	Személyvonal	9.43	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonal	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonal	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonal	5.45	reggel	
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonal	9.40	este	
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz.	5.34	délután	
Debreczen—M.-Sziget—Körösmező					
Királyhaza	5.10 reggel	Személyvonal	2.08	délután	
Körösmező	2.56 reggel	Személyvonal	12.41	délután	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonal	10.50	éjjel	
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonal	4.56	délután	
Szatmár-Németi.	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel	
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonal	8.50	este	
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonal	11.21	délután	
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	este	
Szerencs	6.58 este	"	10.43	éjjel	
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24	délután	
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56	este	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess					
N.-Léta—Vértess	9.35 reggel	Vegyesvonal	11.16	délután	
N.-Léta—Vértess	4.31 délután	"	6.18	este	
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonal	9.17	délután	
"	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánásig	11.20 délelőtt	"	1.18	délután	

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		I n d u l	
				o n a t	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel	
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonal	4.00	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonal	9.15	délután	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonal	2.03	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonal	7.05	este	
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonal	6.50	reggel	
Körösmező—M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi.	8.46 reggel	Gyorsvonal	6.42	reggel	
Szatmár-Németi.	7.32 reggel	Személyvonal	3.45	reggel	
M.-Sziget.	12.16 délután	Személyvonal	6.—	reggel	
Szatmár-Németi.	6.45 este	Személyvonal	2.47	délután	
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonal	11.35	délután	
Körösmező	10.12 éjjel	Személyvonal	1.22	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonal	5.—	reggel	
Szerencs	12.07 délután	Személyvonal	9.03	délután	
Szerencs	7.53 este	Személyvonal	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen					
N.-Léta—Vértess	7.18 reggel	Vegyesvonal	5.25	reggel	
N.-Léta—Vértess	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen.					
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonal	5.06	reggel	
Tisza-Lök	6.25 este	"	2.35	délután	
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Eüred	8.— reggel	Vegyesvonal	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35	délután	

E
Helybe
Egész évre
Fél évre
Negyed évre
Egy óra

Szellem

Városunk kedelmi életén napra megújuló kénk, vagy hűmerészségünk elegendő szakmények között den pang, hi egész ország tekintetben — pezsgőt — a tai vagyunk, zsákmányolás gyenletes sze a külfölddel

Mezőgaz még van, de szerű és sze valami erőse atyáink : e t de egy külön atyáink, — n fulladtak a s zsurunkat évr ves Ausztria a legtöbbszó együtt.

De nem nos, nagyon

A szupé és rettenetes arcok.

Az éttere ifju : bor me folyt a szó, m fejekből kipat Sándor hogy ő Sári k tánczoltatni, k még be.

A többie pet sem hitté — No jó szalonok ké mutatom ! Fe Mind rá

— Fog ranós !

— Hé fi a tizet is, öt géro járunk.

— Ne a az egyik, ha vállára csap

— Jól v fővel Géza, a viselő öcscs

— Gyer pett gavallér

Csász. és kir.

udvari szállító.

DITMAR R. BUDAPEST

IV. Kossuth Lajos-utca 3.

Legnagyobb választék :

Petróleum lámpák, villamos, továbbá kombinált villamos és légszesz csillárok
Ditmár-féle s zabadalmazott teljesen szagtalanul égő és transportálható rüto és főző kályhákban.

Különlegesség :

Ditmár-féle „biztonsági szalon-petróleum“ s brilliáns-petróleum,
Arjegyzék a szükséges lámpacím megjelölése után kívánatra ingyen és bérmentve.

Költségvetéssel, villamos és légszesz világító testekről készsége l szolgálók.

Cs. és kir.

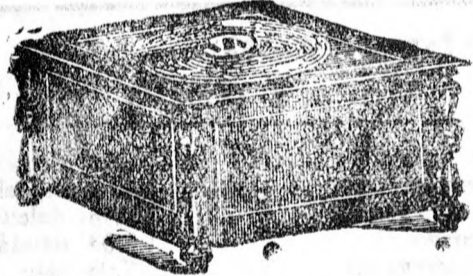

udv. hangszergyár.

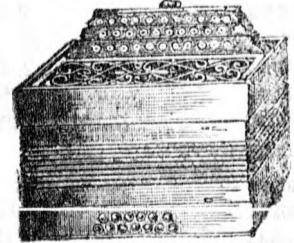
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ezen új találmányu bájos hangszere a leg kedveltebb magyar vagy más nótákat el huzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

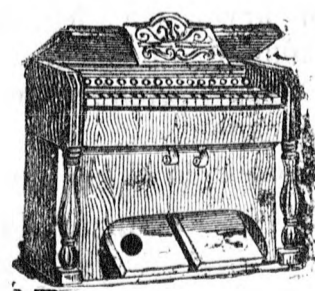

Kitűnő hangu harmonikák 8 frittól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyár mányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,
Köpes árjegyzék : a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvolák, **szimbalmek**, **csziterák**, **harmoniumok**, **zongorák** stbről ingyen és bérmentve küldetők, csak megnevezendő, hogy mitéle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre utóda könyvnyomdájában.